

Kamu idarelerinde arşivler, kurumun sadece tozlu rafları değil; hukuki delillerinin, mali geçmişinin ve kurumsal hafızasının yattığı en kritik merkezlerdir. Birçok kurumda arşiv yönetimi angarya bir iş olarak görülmekte, "yer kalmadı" bahanesiyle belgeler usulsüzce SEKA'ya gönderilmekte veya yakılmaktadır. Oysa Devlet Arşivleri mevzuatı ve Ceza Hukuku çok nettir: Yasal prosedür işletilmeden imha edilen veya kaybedilen her resmi evrak, yöneticileri doğrudan "Görevi İhmal", "Resmi Belgeyi Bozmak, Yok Etmek veya Gizlemek" suçlamalarıyla Ağır Ceza Mahkemelerine sürüklemektedir.

Kurumunuz evrak ve arşiv yönetiminde aşağıdaki ölümcül hukuki tuzaklara düşmediğine emin mi?

1. USULSÜZ EVRAK İMHASI VE "DELİL KARARTMA" SUÇLAMASI

- Soru:** Arşivinizde yer açmak için, eski olduğunu düşündüğünüz ihale, ödeme veya personel dosyalarını; resmi bir "Ayıklama ve İmha Komisyonu" kurmadan ve Devlet Arşivleri Başkanlığı'ndan onay almadan imha ediyor (yakıyor/kırıyor) musunuz?
- Gizli Risk:** Resmi evrakların saklama süreleri (5 yıl, 10 yıl, süresiz vb.) mevzuatla belirlenmiştir. Saklama süresi dolsa bile, bir evrak komisyon kararı ve üst makam onayı olmadan imha edilemez. Usulsüz imha edilen bir belge, yarın kurum aleyhine açılan bir davada veya Sayıştay denetiminde idareden istendiğinde bulunamazsa; o arşivi yöneten personel, Yazı İşleri Müdürü ve Kurum Amiri doğrudan "Delil Karartma" ve "Resmi Belgeyi Yok Etme" suçundan hapis cezasıyla yargılanır. Yasal ve kusursuz bir imha süreci nasıl kurgulanmalıdır?

2. STANDART DOSYA PLANI (SDP) KODLAMA HATALARI VE BİLGİ KAYBI

- Soru:** Gelen ve giden evraklarınızı EBYS'ye kaydederken, personelin sırf işlemi hızlı geçmek için evrakın içeriğine bakmadan rastgele "Genel (000)" gibi Standart Dosya Planı (SDP) kodları seçmesine göz yumuyor musunuz?
- Gizli Risk:** SDP kodları, bir evrakın arşivde kaç yıl saklanacağını ve hangi klasörde bulunacağını belirleyen DNA'sıdır. Yanlış kodlanan bir evrak, dijital veya fiziksel arşivin devasa veri yığını içinde kaybolur. Yıllar sonra bir müfettiş veya mahkeme o evrakı istediğinde, yanlış kodlama yüzünden belge bulunamaz. İdare, "evrakı bulamadık" diyerek kendini savunamaz; bu durum doğrudan "Hizmet Kusuru" sayılır ve kurumu ağır tazminatlara mahkum eder.

3. DİJİTAL ARŞİVDE KVKK İHLALLERİ VE VERİ SIZINTISI

- Soru:** Fiziksel arşivinizdeki özlük dosyalarını, sağlık raporlarını veya disiplin soruşturmalarını tarayarak EBYS'ye (dijital arşive) aktarıırken; bu belgelere kurum içindeki herkesin erişmesini engelleyecek yetki ve gizlilik kısıtlamalarını (KVKK uyumu) sisteme tanımladınız mı?
- Gizli Risk:** Arşiv dijitalleşirken yapılan en büyük hata veri güvenliğinin atlanmasıdır. Bir personelin sağlık verisi veya bir vatandaşın T.C. kimlik bilgisi, EBYS üzerinden yetkisiz bir memur tarafından görülür veya dışarı sızdırılırsa; Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) idareye milyonlarca liralık idari para cezası keser. Bu ceza, veri güvenliğini sağlamayan Bilgi İşlem, Arşiv ve Yazı İşleri yöneticilerine Sayıştay tarafından şahsen rücu edilir (maaşlarından kesilir).

HAPİS CEZASINDAN VE ZİMMETTEN KORUNMAK İÇİN BİLGİ YATIRIMI

Eğer yukarıdaki soruların çözüm yollarını ve yasal prosedürlerini tereddütsüz bir şekilde bilmiyorsanız, memuriyet güvenceniz ve şahsi malvarlığınız her an devasa bir risk altındadır. Bu krizleri mahkeme salonlarında veya Sayıştay sorgularında değil, uzmanlardan öğrenmek zorundasınız.

Kurumunuzun Yazı İşleri, Arşiv ve İdari kadrolarının bu keskin prosedürlere kusursuz uyum sağlaması ve şahsi risklerini sıfırlaması için gereken tüm yasal stratejiler, Vizyonder ***Standart Dosya Planı ve Arşiv Yönetimi Eğitimi***nde emsal yargı kararları ile uygulamalı olarak öğretilmektedir. Hukuki risklerinizi bitirmek ve kurumunuza özel eğitim planlaması yapmak için Vizyonder mevzuat uzmanlarına hemen ulaşın.

VIZYONDER EĞİTİM DANIŞMANLIK VE TEKNOLOJİ A.Ş.

İSTANBUL	:	Meşrutiyet Mahallesi, Kodaman Sokak, Bahar Apartmanı No:6 Daire:7 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
ANTALYA	:	Etiler Mah. Evliya Çelebi Cad. No:23 /106 Muratpaşa / Antalya
MERSİS NO	:	0925131571200001
İLETİŞİM	:	0.212 232 2016
GSM	:	0.545 335 2016
Eposta	:	bilgi@vizyonder.org.tr
TİCARET SİCİL NO	:	142629
KURUMLAR V.D.:	:	9251315712
Faks:	:	0.850 811 2016
	:	0.545 332 2016